

TEMA: Oplæring i udlandet

/ side 8

LÆS OGSÅ

Anne og Ronnie
laver haver med
wow-effekt

/ side 4

Mathias står bag
Danmarks bedste
fodboldbane

/ side 6

Fra skoletræt til
fastansat

/ Side 12

GRØNT

4/2026 (50. Årgang)

ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Kim Gulbæk, 3F Aarhus

Redaktionsudvalg:

Line Bjørndal, 3F Odense GØPS

Villiam Andersen, 3F Holstebro-Lemvig

Karina Bossen, 3F BJMF

Henrik Andersen, 3F Aalborg

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM

FORSIDEFOTO: Privat

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 19. oktober

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs

redaktion@magasinetgroent.dk

Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev

redaktion@magasinetgroent.dk

Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

redaktion@magasinetgroent.dk

Telefon: 26 77 18 59

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så send en mail til redaktion@magasinetgroent.dk

3F-AFDELINGER MED KOLLEKTIVT ABONNEMENT

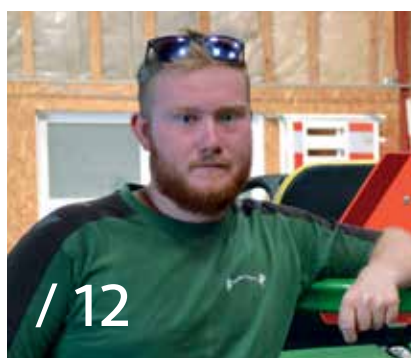
Sjælland: BJMF, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtjylland, Ringkøbing-Skjern, Skiveegn, Aalborg, Aarhus.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

INDHOLD

- 04 Mathias står bag Danmarks bedste fodboldbane
- 06 Nystartet virksomhed: Anne og Ronnie laver haver med wow-effekt
- 08 Tema: Oplæring i udlandet
- 12 Fra skoletræt til fastansat
- 14 Tillykke formand!
- 15 Hvem skal være Årets Læreplads og Årets Lærling?

Køb dansk – kvalitet kommer ikke af sig selv!

Næste gang du står i grøntafdelingen, håber jeg, du vælger danske frugter og grøntsager til. De er resultatet af høj faglighed og hårdt arbejde – og vi risikerer, at de en dag ikke længere er der.

KARINA BOSSEN
3F BJMF

Den danske frugt- og grøntproduktion er under pres. I dag producerer vi kun omkring 10 procent af den frugt, vi spiser i Danmark. Resten importeres. Samtidig kommer omkring 75 procent af grøntsagerne fra udlandet.

Vi er blevet afhængige af varer produceret langt fra de danske marker og gartnerier, og det har fået os til at glemme værdien af sæsonerne.

Når vi køber efter sæson, får vi bedre smag og kvalitet, og vi støtter de danske virksomheder og medarbejdere, som producerer råvarerne. For gode råvarer opstår ikke af sig selv. De kræver dygtige mennesker, faglighed og virksomheder, som hver dag arbejder for at levere produkter af høj kvalitet.

Når produktionen langsomt forsvinder, mister vi ikke kun frugt og grønt dyrket tæt på os selv. Vi mister også en del af vores fælles kulturarv, vores madtraditioner og den faglige stolthed, som gennem generationer har været med til at gøre danske råvarer anerkendt både herhjemme og internationalt.

Danske grøntsager sikrer grønne arbejdspladser

Derfor handler det ikke kun om, hvad vi lægger i indkøbskurven i dag, men også om hvilken arv vi ønsker at give videre til kommende generationer.

Bag hvert bundt gulerødder og hver pose kartofler står mennesker. Medarbejdere, der planter, passer, høster, sorterer og pakker. Mennesker med erfaring, faglig stolthed og et stort

kendskab til deres arbejde. Når vi vælger varer produceret herhjemme, er vi med til at sikre arbejdspladser og holde liv i de grønne erhverv.

Virkeligheden er, at det koster penge at producere fødevarer under ordentlige forhold. Det koster at betale en løn, man kan leve af. Det koster at sikre et godt arbejdsmiljø og leve op til de høje krav om kvalitet, miljø og fødevarer sikkerhed, som vi stiller til produktionen.

Selvfølgelig skal vi fortsat handle med omverdenen. Ingen forventer danske bananer. Men vi bør kunne producere langt flere frugter og grøntsager, som vores klima faktisk egner sig til. Det kræver politisk vilje, gode overenskomster og gode vilkår for producenterne.

Derfor er det positivt, at momsen på frugt og grønt bliver fjernet. Forhåbentlig kan det få flere til at fylde indkøbskurven med friske råvarer og gøre det lettere at vælge produkter dyrket tættere på os selv.

Stærke erhvervsuddannelser og flere lærlinge

Samtidig står erhvervet over for en anden stor udfordring. Mange producenter og medarbejdere nærmer sig pensionsalderen, og flere steder mangler der unge mennesker, som er klar til at tage over.

Derfor er det afgørende, at virksomhederne fortsat tager lærlinge. Hvis ikke de unge får mulighed for at lære fagene i praksis, risikerer vi at miste den viden og de kompetencer, som genera-

tioner før os har brugt et helt arbejdsliv på at opbygge.

I 3F arbejder vi hver dag for at styrke erhvervsuddannelserne og de grønne fag. Vi sidder i mange lokale uddannelsesudvalg, hvor vi sammen med arbejdsgivere og skoler er med til at sikre kvaliteten i uddannelserne og skabe de bedst mulige rammer for fremtidens faglærte medarbejdere.

Hvis der ikke kommer nye kræfter til, risikerer vi at miste den faglighed og erfaring, som er opbygget gennem generationer.

Et jordbær er aldrig bare et jordbær

Når vi taler om at købe dansk, handler det derfor om langt mere end et lille flag på emballagen. Det handler om at bevare arbejdspladser, sikre uddannelse til den næste generation og skabe grundlag for ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Det handler om at fastholde den faglige viden, som er opbygget gennem årene, og om at sikre, at vi i fremtiden kan producere en større del af de frugter og grøntsager, vores klima giver os mulighed for at dyrke.

Næste gang du står ved grøntafdelingen, håber jeg, at du tænker over, hvad der ligger bag varen. For en agurk er aldrig bare en agurk. Et jordbær er aldrig bare et jordbær.

Det er resultatet af menneskers arbejde, faglig stolthed og mange timers indsats. Og det er værd at passe på. For hvis vi ikke vælger det til, risikerer vi en dag, at det ikke længere er der!

Mathias står bag Danmarks bedste fodboldbane

Parken er i år blevet kåret til Superligaens bedste fodboldbane. Mathias Duckert har passet og plejet den førsteklasses bane.

■ TEKST OG FOTO: MAIBRIT JÜRS

Duften af nyslået græs hænger i luften, mens sommersolen lyser den grønne fodboldbane op. I Parken på Østerbro i København er groundsman-lærlingen Mathias Duckert i fuld gang med at trimme de sidste millimeter af den nyanlagte plæne. Alt står snorlige og ikke et græsstrå vender forkert.

Og det store arbejde har givet pote. For græstæppet i Parken er i år blevet kåret til Superligaens bedste fodboldbane. Den har i år fået topkarakteren 4,79, og det er det højeste snit, der er blevet givet i de femten år, banerne i Superligaen er blevet vurderet.

"Jeg er enormt stolt af, at Parken er blevet kåret som Superligaens bedste bane. Det er en meget stor ære at opnå sådan et mål i den klub, jeg altid har elsket og holdt med," siger Mathias.

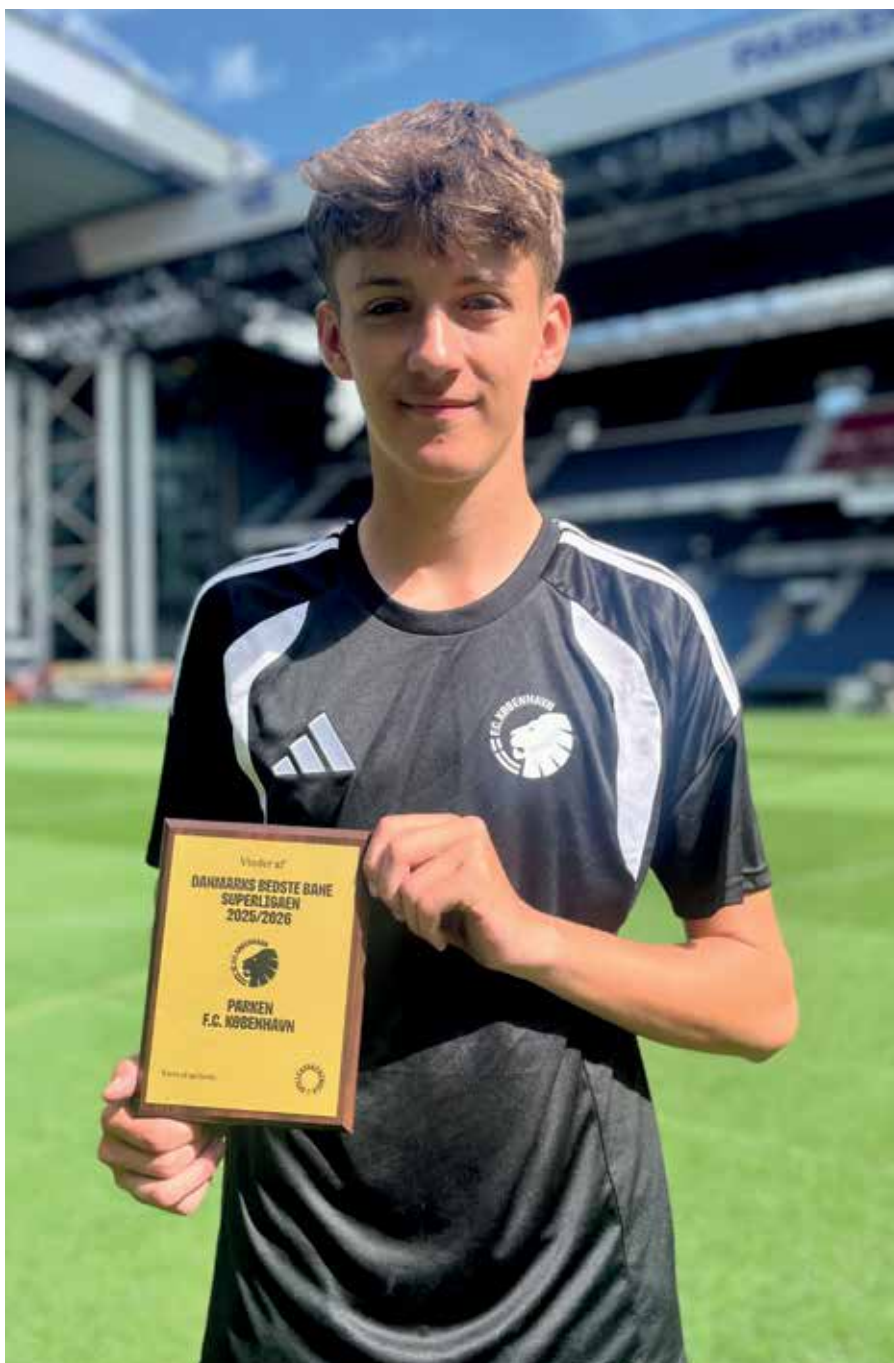
Hårdt arbejde

Selvom den 18-årige groundsman-lærling har passet og plejet banen gennem det seneste år, er han dog for beskeden til at tage hele æren for spillernes førstevalg. Han fremhæver både sine dygtige kolleger og sin nye chef:

"Min chef kommer fra den bedste liga i England. Parken er blevet markant bedre, efter at vi har fået ham," siger Mathias.

Det har ellers været et år med udbredt kritik af Superligaens baner. De har blandt andet været plaget af det hårde vintervejr og insektangreb. Men i Parken har Mathias og hans kolleger med en målrettet plan og hårdt arbejde formået af skabe en nærmest perfekt bane.

Men de er ikke kommet sovende til sejren. For i Parken er der ikke skåret hjørner med nemme løsninger. Det kan Mathias skrive

Mathias Duckert og hans groundsman-kolleger har vundet en pris for Superligaens bedste fodboldbane.

"Jeg er enormt stolt af, at Parken er blevet kåret som Superligaens bedste bane. Det er en meget stor ære at opnå sådan et mål i den klub, jeg altid har elsket og holdt med"

under på. Her er der ikke noget med at sidde og slappe af på en havetraktor. Faktisk slår han den 7.140 m² store græsplæne med en helt almindelig plæneklipper. Og den bliver ikke bare slået én men to gange hver uge i vækstsæsonen.

"Jeg kan godt komme op og gå 40.000 skridt på en arbejdsdag," fortæller Mathias.

Kæmpe FCK-fan

Mathias har været vild med fodbold lige så længe, han kan huske. Han har selv spillet i en del år, og FCK har altid haft en stor plads i hans liv.

"Da jeg var yngre, var FCK hele mit liv. Alt handlede om FCK," fortæller han.

Derfor var det også en drøm for ham at komme i lære på klubbens hjemmebane.

"Jeg kunne ikke have fået en bedre lære-plads," siger Mathias, der drømmer om en fastansættelse i Parken, når han er færdiguddannet groundsman.

I starten var han helt betaget, når han mødte spillerne fra FCK, men med tiden har han fået et mere afslappet forhold til sine idoler. For efter at han er begyndt at færdes blandt spillerne og spiser frokost med dem i kantinen, har han opdaget, at de også er almindelige mennesker.

"Men jeg vil altid være fan af FCK," siger Mathias skråsikkert.

Hyldest af sit idol

Derfor var det også en særlig stor ære at få sit arbejde med Parkens græstæppe anerkendt. Med rekorden fulgte nemlig også en hyldest.

"Vi blev hyldest foran spillerbænken før en kamp. Der overrakte Magnus Mattsson (fodboldspiller i FCK rød.) et trofæ foran et fyldt stadion, der hyltede os med klapsalver," fortæller Mathias.

Han er glad for, at hans ellers lidt usynlige fag fik noget fokus, og så havde det en stor personlig betydning at få så stor anerkendelse af sine idoler.

"Det var en stor ære at opleve på den bane og med de spillere, jeg altid har set op til og beundret."

Klar igen

Inden Mathias fortsætter turen med plæneklipperen, når han lige at fortælle lidt om årets bane. Hvert år dyrker han og kollegerne nemlig en helt ny fodboldbane, som de ruller ud i Parken.

"Græsset har vokset på en mark i Borup. Den er blevet rullet op, kørt herind og så har vi lagt den på herinde," forklarer han.

Det gentager de hvert år. For efter en fodboldsæson og efterfølgende koncerter i Parken, er der ikke meget liv tilbage i banen.

Men nu lyser fodboldbanen op igen, og med lidt pasning forventer Mathias at den vil blive mindst lige så god som den prisvindende bane. Det ville da heller ikke gøre noget, hvis Mathias og kollegerne løb med førstepladsen igen til næste år.

"Det er et sjovt fag på den måde, at man skaber noget, som er lavet for at blive ødelagt. Men så laver vi jo bare en ny bane, der er endnu bedre," siger han med et smil.

Parken's græstæppe er dyrket og passet af Mathias og hans kolleger på en mark i Borup. Foto: Privat.

Anne Møllegaard Rasmussen og Ronnie Bundesen Madsen har på intet tidspunkt fortrudt, at de valgte at springe ud i et nyt eventyr og starte egen virksomhed op.

Nystartet virksomhed: Anne og Ronnie laver haver med wow-effekt

For få måneder siden tog Anne Møllegaard Rasmussen og Ronnie Bundesen Madsen et hurtigt valg og sprang ud som selvstændige, da deres arbejdsplads gik konkurs. Den beslutning har de på ingen måde fortrudt.

■ TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Solen bager ned over Kertemindes strandvej, hvor gigantiske herskabelige villaer står side om side. I en af haverne er Ronnie Bundesen Madsen og Anne Møllegaard Rasmussen i fuld gang med at trylle. Lige nu består den kuperede grund foran villaen mest af opgravede jordbunker, men inden længe skyder familiens drømmehave frem.

Haven kommer blandt andet til at bestå af nøje udvalgte italienske granitfliser, nordiske brosten og en pragtrække af buskadser i skøn forening. Det er dyrt og eksklusivt, men sådan skal det også være:

"Vi vil gerne lave haver med wow-effekt,

og hvor vi virkelig kan dyrke vores faglighed," fortæller Anne Møllegaard Rasmussen, da vi lidt senere har taget plads i tre festivalstole i skyggen af deres varevognen.

"Ja, det er haver for livet. Altså med naturlige kvalitetsprodukter, der holder. Det er

det, vi brænder for," supplerer Ronnie Bundesen Madsen.

Par i det private og det professionelle

Anne og Ronnie driver den nystartede virksomhed MM Anlæg. Indtil for få måneder siden var de begge almindelige lønmodtagere i en fynsk anlægsgartnervirksomhed. Men så tog deres tilværelse en drejning.

Virksomheden, de arbejdede for, gik konkurs, og pludselig stod de to med udsigt til en uvis fremtid. Men i stedet for at blive fortvivlede, valgte de at sætte strøm til en gammel drøm, som Ronnie tidligere havde tumlet lidt med.

"Jeg følte, det var nu, hvis vi skulle prøve at starte vores eget firma op. Jeg er anlægsgartner på 25. sæson, og jeg havde det sådan, at nu syntes jeg, at det var nu, det gav mening," fortæller Ronnie.

De to danner par i privatlivet, så det gav på mange måder god mening at slå pjalterne sammen i erhvervslivet også. Også selvom Anne egentlig ikke havde de sam-

me ambitioner om at starte egen virksomhed. Men hvis det skulle give mening, så skulle det være sammen med Ronnie, fortæller hun.

Svære overvejelser

Fra beslutningen om at starte op på egen hånd var truffet, gik det stærkt. På få uger fik Anne og Ronnie styr på alt det praktiske. De snakkede med banken og forsikringsselskabet, og de fik købt udstyr og meget meget andet.

Det hele gik så stærkt, og det var nok i virkeligheden meget godt. For så var der ikke tid til at fortryde undervejs:

"Jeg kan huske, at jeg tænkte *hvad har vi dog lavet?* Nu har vi ingen fast indtægt, og vi har taget en masse penge og smidt ud ad vinduet. Det var nok derfor, jeg troede, jeg aldrig skulle være selvstændig. Men jeg havde det også sådan, *at nu gør vi det,*" fortæller Anne.

Som en lille familie

Indtil videre er alting gået langt over forventning for Ronnie og Anne. Der er mas-

ser af kunder i butikken, og ordrebogen er fyldt op resten af året. Der er endda kommet så mange bestillinger ind, at de allerede har valgt at ansætte deres første medarbejder. Det betyder også, at MM Anlæg ikke længere bare er et Anne-og-Ronnie-projekt. Nu er der en ansat, man skal forholde sig til og sørge for.

"Vi har ansat en fyr, som vi kender rigtig godt og som deler vores passion og fagnørderi. Vi kan ikke tilbyde det samme som de store anlægsgartnere. Men vi kan lokke med spændende opgaver. Og vi er heller ikke interesseret i at ansætte en masse og vokse os alt for store. Jeg synes, det fungerer bedst, når man er som en lille enhed. Så er det lidt mere som en familie, hvor alle står op for hinanden," siger Ronnie.

"Vi vil vækste med omtanke og hele tiden have det faglige med os," supplerer Anne.

Drømmestart

Alt i alt kunne Anne og Ronnie ikke have drømt om en meget bedre start som selvstændige:

"Jeg synes, vi har fundet en god blanding, hvor vi kan bruge vores faglighed og lave nogle rigtig spændende projekter. Samtidig lytter vi jo også til vores kunder, så hvis de bare vil have en helt almindelig indkørsel, så får det det. Der skal også være plads til det almindelige sammen med det svære og komplicerede," siger Ronnie.

Selvom Anne var lidt i tvivl, om livet som selvstændig var noget for hende, så har hun på ingen måde fortrudt:

"Vi har fået en drømmestart, og jeg er glad for, at der er så mange, der vil have os til at lave deres projekter. Vi har været heldige, men vi har også arbejdet benhårdt for det. Jeg er glad for, at vi sprang ud i det, og vi sover godt om natten."

"Ja, det er fordi, vi er så trætte!" svarer Ronnie med et grin.

MM Anlæg har fokus på at lave lækre haveløsninger til deres kunder. Men der skal også være plads til de simple løsninger, hvis det er det, kunden ønsker.

Hårdt arbejde og masser af eventyr i Japan

Jacob Pedersen er udstationeret hos en anlægsgartnervirksomhed i Tokyo i seks måneder, imens han uddanner sig til plejetechnisk anlægsgartner. Her får han øvet det manuelle arbejde og flyttet sine personlige grænser.

■ TEKST: MORTEN HERLEV FOTO: PRIVAT

35-årige Jacob Pedersen har altid været fascineret af Japan. Derfor var det også Japan, der stod højest på ønskelisten, da han kom frem til, at han gerne ville tage et længerevarende udlandsophold som

en del af uddannelsen til plejetechnisk anlægsgartner på JU i Beder. Under sit grundforløb havde han været tre uger i Island, og det havde givet ham mod på mere. Han tog derfor en snak med sin læ-

replads, Legoland, for at høre, om de ville godkende, at han tog et seks måneder langt ophold i udlandet.

Han fandt selv frem til anlægsgartneriet

OPLÆRING I UDLANDET

Nodazoen i Tokyo, som han vidste, tidligere havde haft danske lærlinge. Og med oversætterhjælp fra Google og en japansk studerende, som havde været i Danmark tidligere, fik han lavet en ansøgning på japansk. Efter lidt mails frem og tilbage med Nodazoen landede han en aftale. Turen til Japan var en realitet.

Manuelt arbejde og stramt hieraki

GRØNT møder Jacob over en teamsforbindelse fra Tokyo på en af hans fridage for at høre, hvordan det er at arbejde på den anden side af jordkloden. Jacob fortæller om lange arbejdsdage, som ikke ligner det, han er vant til fra Danmark. Han arbejder typisk 10 timer om dagen fire gange om ugen, hvor han plejer grønne områder i

boligkomplekser, hos virksomheder og i enkelte private haver:

"Man kan godt genkende opgaverne med pleje og vedligehold, men alligevel er de bare 100 procent anderledes herovre. Vi klipper for eksempel hæk med en god gammeldags haksaks! Og så er de glade for bar jord, hvor vi er vant til at have græs alle steder," fortæller Jacob.

Kulturforskellene mellem Danmark og Japan kommer også til udtryk i løbet af arbejdsdagen:

"Der er et meget stramt hierarki på arbejdspladsen. Det er chefen, der bestemmer alt, og man gør, hvad han siger uden at stille spørgsmål. Og en dag, hvor vi tømte bilen for værktøj, ville jeg lige hjælpe en af mine kollegaer med at løfte hans private ting ud af bilen. Men der fik jeg et klart nej. Man rører ikke andres private ting i Japan," siger Jacob med et smil.

Oplevelser for livet

Opholdet er arrangeret sådan, at Jacob som udstationeret får sin lærlingeløn fra Danmark med til Japan. Nodazoen stiller en bolig til rådighed for ham, ligesom de giver ham madpenge. Derudover har han fået økonomisk støtte fra Erasmus-Plus-ordningen, så det er faktisk kun private oplevelser, der koster Jacob penge under opholdet. Og de private oplevelser er vigtige.

Inden længe holder han tre ugers ferie, hvor han får besøg af sin bror og en kammerat, og så skal de rundt og opleve landet. Og Jacob sørger også for at komme rundt og opleve storbyen Tokyo på egen hånd, når han har fri.

Alt i alt er han ikke et sekund i tvivl om, at han er i gang med at opbygge sig en oplevelse for livet i Japan:

"Jeg er rejst alene afsted, og det er en stor udfordring at stå på egne ben. Men det har været vildt fedt og meget givende. Jeg synes allerede, jeg har overskredet så mange grænser, jeg ikke vidste jeg kunne.

Så jeg har udviklet mig helt vildt. Min selvtillid er blevet styrket meget, og jeg har fundet ud af, at jeg sgu godt kan ting selv."

Han er derfor heller ikke i tvivl om, at han vil opfordre andre til at søge mod udlandet i løbet af deres uddannelse:

"Tag afsted! Det er en fantastisk mulighed, som man måske ikke får igen senere i livet. Jeg har fået en helt anden erfaring, end jeg tror, jeg kunne få i Danmark. Det er unikt."

OPU – Oplæring i udlandet

Alle elever/lærlinge, der tager en erhvervsuddannelse, kan tage en del af sin oplæring i udlandet. Det gælder uanset, om du har en dansk læreplads eller ej.

Har du en læreplads i Danmark, skal du aftale med din arbejdsgiver, at du tager et ophold i udlandet. Sådan et ophold kaldes en udstationering. Du beholder din lærlingeløn fra Danmark, og din arbejdsgiver betaler for dine ud- og hjemrejse. Din arbejdsgiver kan herefter få refunderet de fleste udgifter.

Har du ikke en læreplads i Danmark, skal du selv finde et oplæringssted i udlandet, eller du kan få hjælp hos OPU-vejlederen på din uddannelse. Din løn vil typisk være lavere end hos en læreplads i Danmark, men det er muligt at søge tilskud til blandt andet rejseudgifter og bolig.

Overvejer du at tage oplæring i udlandet, så er det altid en god idé at starte med at tage en snak med OPU-vejlederen på din uddannelse. Han eller hun kender alle de forskellige regler for udlandsophold og alle mulighederne for at få økonomisk støtte.

Jacob Pedersen nyder sit ophold i Japan, hvor han får masser af arbejds erfaring krydret med store oplevelser. Han opfordrer andre til at søge oplæring i udlandet, hvis de har mod på det.

Faglig og personlig udvikling i Island

Emma Louise Holding Bentzen har aktivt valgt, at store dele af hendes uddannelse til gartner skal foregå i udlandet.

■ TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Der venter lidt af et eventyr for 24-årige Emma Louise Holding Bentzen. Da GRØNT møder hende på dansk grund, er der kun

et par dage, til hun skal afsted. De kommende måneder bytter hun nemlig de vantte rammer på JU Beders gartnerud-

dannelse ud med en oplæringsplads hos gartneriet Friðheimar i Island.

Emma er en af de første elever, som følger den særlige uddannelse Go Global. Det er kort fortalt en gren af gartneruddannelsen, som lægger op til, at alle praktikophold foregår i udlandet. Samtidig har uddannelsen særligt fokus på biodiversitet og klimatilpasning. Det hele rimer lige præcis på det, Emma gerne vil.

"Udlandsopholdene var en af grundene til, at jeg valgte uddannelsen. Samtidig går jeg meget op i biodiversitet og vil gerne arbejde med det spiselige. Hele idéen med Island lød så fed. Jeg kan arbejde i et jordbærgartneri og få mulighed for at vandre i fritiden," fortæller Emma.

58 timers rejse

Alene turen dertil er lidt af en ekspedition. Hun har valgt at sejle til Island, så hun kan have sin gamle Fiat Punto med ombord. Sejlturen tager cirka 48 timer, og derefter venter der en køretur på 10 timer, før hun er fremme.

Emma går på den særlige uddannelse Go Global, hvor store dele af oplæringen foregår i udlandet. Hun er lige nu i Island.

Oplæring nord for polarcirklen

Dyrepasserelev Harald Kristian Dyg Nielsen tilbragte store dele af sin oplæringstid hos Polar Park i det nordlige Norge.

■ TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Fra midnatssol til minus 30 grader. Harald Kristian Dyg Nielsen kan se tilbage på nogle ret ekstreme vejrforhold, imens han har været under oplæring i udlandet som en del af uddannelsen til dyrepasser. Opholdet fandt sted hos Polar Park, der er verdens nordligst beliggende zoo.

Det var egentlig ikke fordi, Harald havde en særlig drøm om at skulle så langt nord på under sit praktikophold, men:

"Der er kamp om lærepladserne, så jeg søgte bredt. Samtidig ville jeg gerne nord-

Harald fik masser af gode oplevelser under sin oplæring i Nordnorge.

på, fordi jeg havde et indtryk af, at forholdene for både dyr og mennesker var bedre dér. Så jeg googled *"dyrepasser i Norge"*," fortæller Harald.

Han startede hos Polar Park i maj 2023, og har siden pendlet frem og tilbage mellem polarcirklen og Kolding. Han ser tilbage et spændende ophold, som bød på lidt af hvert:

"Det er et ret lille team deroppe, så jeg fik tildelt meget ansvar fra start. Det var hurtig oplæring, men det trivedes jeg godt med. Jeg skulle også være guide for mange besøgende, men det var jeg forberedt på," siger Harald.

På med lufferne

Afstanden og det ekstreme vejr var noget, han blev nødt til at forholde sig til undervejs – på godt og ondt:

Helt lavpraktisk har Emma selv stået for den indledende kontakt med gartneriet Friðheimar. Herefter har JU Beder været med til at få alt det praktiske på plads sidenhen. Emma kan se frem til at få fuld løn, imens hun arbejder i gartneriet, ligesom hun får stillet en arbejdslejlighed til rådighed for 3500 kr. om måneden.

Her, kort før afgang, er hun spændt og lidt nervøs:

"Der er fire ugers prøvetid deroppe, så jeg er nervøs for, om de nu kan bruge mig? Jeg har jo bare været under uddannelse i 10 uger. Er jeg dygtig nok? Men jeg håber, jeg kan finde ud af det, og jeg tror, at jeg får opbygget en masse selvsikkerhed undervejs sammen med faglig viden og gode personlige oplevelser," lyder det fra Emma.

GRØNT har været i kontakt med Emma nogle uger efter interviewet. Her fortæller hun, at hun er faldet godt til i Island og lærer en masse nyt hver dag. Selvom det er et hårdt arbejde, har hun også overskud til at komme ud og opleve noget i weekenderne.

"Det var lækkert om sommeren, hvor det var lyst hele tiden. Men kulden skulle man vænne sig til. Når det var minus 30 grader, handlede det om at klæde sig som de lokale med tykke arbejdsluffer, lag på lag og uld og så ellers opholde sig i de uopvarmede stalde så kort tid som muligt. Og drikke masser af kaffe og kakao!"

Alt i alt ser Harald tilbage på en god tid med oplæring i udlandet, og han anbefaler andre at søge samme oplevelse:

"Det var virkelig fedt. Jeg er blevet udfordret, og jeg har lært en masse. Jeg synes, man lærer at være selvstændig på en helt anden måde. Så jeg vil klart anbefale, at man tager ud, hvis man har muligheden."

Lærke og Matias tanker masser af god erfaring hos Nordens Ark i Sverige.

Dyrepasning på svensk

Lærke Finken Pedersen og Matias Wilkenschildt Kristensen høster gode og alsidige erfaringer som lærlinge i den svenske dyrepark Nordens Ark

■ TEKST: MORTEN HERLEV FOTO: PRIVAT

Det lå egentlig ikke i kortene, at hverken Matias Wilkenschildt Kristensen eller Lærke Finken Pedersen skulle en tur til Sverige i løbet af deres uddannelse til dyrepasser på Hansenberg i Kolding. Men elevpladser i danske zoologiske haver er en sjælden race, så de valgte begge at kigge mod udlandet:

"Det er fedt at være her, og jeg synes, jeg lærer noget nyt hver dag. Sproget er jo svensk, og det skal man altså lige vænne sig til. Men når vi skal have vigtige besked, slår de heldigvis over i engelsk," griner Lærke over en teamsforbindelse.

Mere ansvar

Matias er lidt i samme båd som Lærke. Han havde egentlig ikke tænkt sig at søge oplæring i udlandet, men måtte sande, at det ikke er så nemt at få en læreplads i Danmark:

"Det fede ved Nordens Ark er, de er gode til bevaringsarbejde og udsætning af truede dyr. Det er fedt at være med til, synes jeg. Og så tror jeg også, at man får mere ansvar og man får bedre mulighed for at forme sin uddannelse, når man er i udlandet. Det er i hvert fald det, jeg hører, når jeg snakker med danske elever. Det synes jeg er fedt," fortæller Matias.

Både Lærke og Matias tøver ikke med at anbefale et udlandsophold til andre elever:

"Man skal bare kaste sig ud i det! Man lærer så meget af det," lyder det fra Lærke.

Matias supplerer:

"Og så er det jo også en mulighed for at opleve en anden kultur og få en rejse ud af det. Jeg har fået mange fede oplevelser og kontakter allerede, som jeg tror, jeg får glæde af fremover."

Fra skoletræt til fastansat

Anders Brønnum fik i 7. klasse foden inden for hos virksomheden Den Lille Anlægsgartner. Nu, seks år senere, har han fået sit svendebrev og er blevet fastansat.

Anders Brønnum havde stor glæde af at skifte folkeskoledagene ud med arbejdsdage hos Den Lille Anlægsgartner i forløbet Juniormesterlære. I dag er han faglært og fastansat.

■ TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Det var nok de færreste, der havde regnet med, at Anders Brønnum ville stå med et svendebrev og en fastansættelse i dag, hvis de havde mødt ham for seks år siden. Dengang var han en skoletræt folkeskoleelev i Horsens. Men så fik han et tilbud om at bytte to af de ugentlige skoledage ud med praktikdage hos anlægsgartnervirksomheden Den Lille Anlægsgartner. Det tændte pludselig en gnist i de ellers så skoletrætte øjne:

"Det var luksus at komme væk for skolebænken, og jeg følte med det samme, at det var rigtigt for mig. Før vidste jeg ikke, hvad jeg skulle bruge mine hænder og al min energi til. Nu har jeg fundet ud af det," fortæller den nu 20-årige Anders Brønnum.

I løbet af årene skiftede Anders folkeskolepraktikken ud med en læreplads hos Den Lille Anlægsgartner. Og den 27. maj i år

Juniormesterlære

Elever i 8. og 9. klasse kan vælge at komme i juniormesterlære. Her får de mulighed for at komme i praktik på en virksomhed 1-2 dage om ugen. Snak med din lokale 3F-afdeling, hvis du vil vide mere om juniormesterlære.

JUNIORMESTERLÆRE

kunne Anders Brønnum kalde sig faglært anlægsgartner – og endda med en fastansættelse hos Den Lille Anlægsgartner som en ekstra gevinst.

Fastansættelsen er fuldt ud fortjent, siger Claus Hahne, der ejer Den Lille Anlægsgartner:

"Vi kunne se med det samme, at der var et godt match mellem Anders og os. Anders har hele vejen igennem været topmotive-ret."

Tidlig rekruttering

Anders Brønnum har siden 8.klasse været tilknyttet ordningen Juniormesterlære. Den går kort sagt ud på, at folkeskoleele-ver kan få en mulighed for at blive tilknyt-tet en virksomhed i op til to dage om ugen i 8. og 9. klasse og på den måde få prak-tisk erfaring med erhvervslivet.

For Den Lille Anlægsgartner er ordningen en god mulighed for at rekruttere fremti-dens medarbejdere på et tidligt stadie:

"Jo tidligere, vi får de unge ind, jo nemmere er det at forme dem, så de passer til vores værdier og måder at arbejde på. Samtidig er ordningen en fantastisk mulighed for de unge for at blive en del af et fællesskab på en arbejdsplads," siger Claus Hahne.

Claus Hahne opfordrer andre virksomhe-der til at tage unge ind i juniormesterlære, da det er en win-win situation for både virksomheden og den unge. Men det kræ-ver, at man som virksomhed er klar på op-gaven:

"Jeg synes, vi er gode til at tage de helt unge ind og give dem plads, uanset hvad de kommer med. Men det kræver, at der er medarbejdere, der er klar til at tage an-svar for dem. Det er der heldigvis hos os."

Anders Brønnum sender også en klar op-fordring til både virksomheder og skole-trætte folkeskoleelever om at benytte sig af juniormesterlære:

"Jeg var en af dem, der sad bagerst i klas-

sen og sov. Nu står jeg med en uddannel-se og et fast job som 20-årig. Så mit råd til andre, der havde det ligesom mig, er: Ryk frem i klassen og spørg, hvad der er af muligheder."

En glad mor

Det er ikke kun Anders Brønnum og Den Lille Anlægsgartner, der har væ-ret glade for forløbet. Se bare, hvad Anders' mor, Mette Brønnum, skriver i et opslag på Facebook:

En glad mor

Kære Den lille anlægsgartner.

Som mor kan jeg næsten ikke sætte ord på, hvor taknemmelig jeg er for alt det, I har gjort for Anders gennem årene ♥

I troede på ham, dengang skolen næsten havde opgivet ham. I så noget i ham, gav ham en chance og hjalp ham med at finde den vej, hvor han kunne vokse, lære og lykkes. Det har betydet mere, end noget andet.

I har ikke bare været et lærested – I har været med til at gøre ham til den dygtige unge mand, han er i dag. Og da ulykken med hans fingre skete, stod I også bag ham og støttede ham hele vejen.

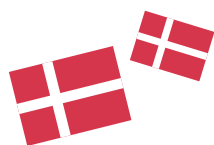
At se ham stå med sit svendebrev i dag gør mig ubeskriveligt stolt ♥

Et kæmpe TAK til jer alle for jeres tålmodighed, opbakning og tro på Anders gennem hele rejsen.

Og Anders... mor er så stolt af dig ♥

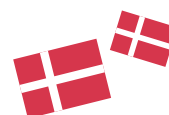
Claus Hahne (th.) ser juniormesterlæreordningen som en win-win-ordning. Virksomheden får mulighed for at præge de unge elever, og eleverne får mulighed for at udvikle sig fagligt og menneskeligt.

Allan Busk fyldte for nyligt 60 år. Han beskrives som en utrættelig kæmper, en ildsjæl og en god og loyal ven.

Tillykke formand!

Grøn gruppes formand er fyldt 60 år og det blev fejret.

■ TEKST OG FOTO: MAIBRIT JÜRS

Et væld af kolleger, samarbejdspartnere, venner og familie fyldte forbundshusets HB-sal, da Allan Busk forleden blev fejret i anledningen af sin 60-års fødselsdag. Selvfølgelig, der var den 2. august, blev fejret med familien i hjemmet i TERNDRUP. Men der var mange andre, der gerne ville have mulighed for at sige tillykke til Den Grønne Gruppens formand.

Der var hverken sparet på gaver, taler eller rosende ord. Ingen kunne være i tvivl om, at det er en vellidt formand, der var hovedperson for dagens fejring. Talerne fremhævede hans store engagement i arbejdet for at skabe bedre vilkår for medlemmerne og hans enorme energi, der smitter af på alle omkring ham:

"Tak for dit engagement og din energi. Du har udfordret vanerne og lagt spor ind i fremtiden. Dit hjerte banker så højt, at vi alle kan høre det," sagde Anja Andrup, forhandlingssekretær i Den Grønne Gruppe, blandt andet i sin tale til gruppeformanden.

En utrættelig ildsjæl

Den runde fødselsdag er også en anledning til at markere Allan Busks snart 30 års arbejde i fagbevægelsen, hvor han utrætteligt har kæmpet for medlemmernes rettigheder og den danske model.

Fødselaren er kendt for sit store hjerte og sit stærke engagement i at skabe bedre vilkår for dem, der har mest brug for det.

Det har han blandt andet gjort gennem sine mange år som formand for 3F Aalborg, i sit engagement i politik og som vicepræsident i EFFAT (Den europæiske fødevarer- landbrugs- og turismefagforening). Og ikke mindst gennem det seneste år som formand for Den Grønne Gruppe.

Som gruppeformand har han allerede en del at være stolt af. Senest har han opnået at få udnyttelse af udenlandske praktikanter i landbruget på dagsordenen. Det er nemlig Allan Busks fortjeneste, at det nu står i regeringsgrundlaget, at lovgivningen skal ændres, så praktikanter fra tredje verdens lande får ordentlige vilkår og ikke bare udnyttes som billig arbejdskraft.

Hvem skal være Årets Læreplads og Årets Lærling?

Nominér dine kandidater senest 22. september

■ TEKST: MORTEN HERLEV

Der nu åben for, at du kan indstille kandidater til de ærefulde priser som Årets Lærling og Årets Læreplads. Det er 3F og arbejdsgiverforeningen GLS-A, som hvert år uddeler de to priser.

Priserne gives til en virksomhed, der er organiseret i GLS-A, og en lærling, der er ansat på en virksomhed organiseret i GLS-A. Sidste år modtog gartneriet PKM prisen som årets læreplads og prisen

som årets lærling gik til landbrugselev Yonas Hansen.

Du skal indsende din nominering inden den 22. september. Du kan læse mere om priserne og indsende din nominering på GLS-A hjemmeside.

Nominér
her

Efteruddannelse

Anlægsgartner
og greenkeeper

Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

2025

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

 **Danske
Anlægsgartnere**

3F
Den Grønne Gruppe

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk

GLS-A

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Bill Vernegren på 2013 8789, bive@glis-a.dk

**DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE**

AKTIVITETSKALENDER 2026 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER FOR TILLIDSVALGTE. G1: Fundamentet for fællesskabet + G2: Få flere færdigheder

Den Grønne Gruppe Langsøhus 23–27. nov (G1) + 18-22. jan. 2027 (G2) FIU: 1156-26-00-02 + 1256-27-00-02 Langsøhus 1.-5.feb (G1) + 1.-5.marts (G2) FIU: 1256-27-00-03 + FIU: 1156-27-00-03	Kommuner og regioner Langsøhus: 19-23 okt. (G1) + 16-20 nov (G2) FIU: 1154-26-00-07 + 1254-26-00-07	Offentligt ansatte 3F Slagelse: 5-9 okt. (G1) + 2-6 nov. (G2) FIU: 1154-26-00-06 + 1254-26-00-06
---	--	---

G3: Bliv en professionel kollega + G4: Tilliden bygger fremtiden. Mange forskellige datoer. Læs mere på fiu.dk

ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER. LÆS MERE OM KURSERNE PÅ FIU.DK

Tilmelding SKAL ske gennem den lokale 3F afdeling

Navn	Dato	Sted	Tilmelding
Brancheugen – Det offentlige område	28. okt.-2. nov. 2026	Langsøhus	FIU: 2130-26-00-01
Tværfagligt kursus for dyrepassere	4.-5. december 2026	Langsøhus	FIU: 2030-26-00-13
Skov- og naturteknikernes decembermøde	7.-8. december 2026	Rørvig Centret	FIU: 2030-26-00-17
Branchekonference, De Grønne Dage – (Tilmelding for tillidsvalgte)	1.-3. februar 2027	Comwell Middelfart	FIU: 2034-27-00-01
Branchekonference, De Grønne Dage – (Tilmelding for afdelingsfolk)	1.-3. februar 2027	Comwell Middelfart	FIU: 1999-27-00-49

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til ny mail: redaktion@magasinetgroent.dk

ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskolegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthusgartnere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører